

Ammatillisista perustutkinnoista työelämään – Arviointi työllistymisen tukemisesta sekä urasuunnittelu- ja työelämävalmiuksista

9 Johtopäätökset

Arvioinnin tavoitteena oli tuottaa tietoa ammatillisesta koulutuksesta työllistymisen nykytilasta sekä siitä, siitä miten työllistymisen mahdollisuuksia voidaan tukea perustutkintokoulutuksen aikana. Lisäksi arvioinnissa pyrittiin löytämään hyviä käytäntöjä kansallisesti ja kansainvälisesti työllistymisen edistämiseksi.

Arviointikysymykset olivat:

1. Miten koulutuksen järjestäjät selvittävät ja ennakoivat työelämän osaamis- ja työvoimatarpeita perustutkintokoulutuksen näkökulmasta, ja kuinka toimivia tähän liittyvät menettelyt ovat?
2. Miten hyvin työnantajat kokevat alueensa ammatillisen koulutuksen vastaavan työpaikkojen tarpeisiin, ja miten heidän mielestään perustutkinnon suorittaneiden työllistymistä voitaisiin edistää?
3. Miten perustutkintokoulutuksessa ohjataan ja tuetaan ja opiskelijoiden työelämävalmiuksien kehittymistä ja työllistymismahdollisuuksia, ja miten toimivaa ohjaus ja tuki on?
4. Millaiseksi työnantajat arvioivat perustutkinnoista vastavalmistuneiden osaamisen, ja mitä osaamista he pitävät tärkeimpänä palkatessaan valmistuneita?
5. Millaisia kokemuksia perustutkinnon suorittaneilla on työelämään siirtymisestä ja siihen saamastaan tuesta, osaamisensa vastaavuudesta työelämän tarpeisiin sekä koulutuksen vaikutuksista työelämävalmiuksien kehittymiseen?
6. Millaisia kehittämistoimia perustutkintokoulutukseen tarvitaan, jotta työllistymistä voidaan edistää?

Lisäksi osana arviointia Karvi julkaisi keväällä 2024 tilastokatsauksen (Hievanen ym.), jossa tarkasteltiin ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllistymistä, työttömyyttä ja muuta sijoittumista vuosina 2009–2021. Katsaus sisälsi perustutkintojen lisäksi ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

Arvioinnissa ammatillisista perustutkinnoista valmistuneiden työllistymistä tarkasteltiin myös kansainvälisesti. Tätä varten koottiin asiantuntijapaneeli, jonka tehtävänä oli tarkastella suomalaista ammatillista perustutkintokoulutusta kansainvälisessä viitekehyksessä, tunnistaa sen vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä nostaa esiin kansainvälisiä esimerkkejä ja hyviä käytäntöjä työllistymisen edistämiseksi. Paneelin työskentelyn tulokset on julkaistu raportissa *Transitions from Initial Vocational Education and Training Qualifications to Working life in Finland – Observations and Reflections from an International Expert Panel* (Jørgensen ym., 2026).